

mr Edgar Wortmann

Burgerinitiatief Ons Geld: Geldschepping in publieke handen
11 oktober 2016 – Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid

Burgerinitiatief Ons Geld

- Geldschepping in publieke handen
- Deugdelijke juridische kaders voor geldschepping
- Scheiding publieke en private zaken in het financiële stelsel

Website: <http://burgerinitiatiefongeld.nu/>

Huidig stelsel loopt tegen grenzen aan

- Te complex
- Onbestuurbaar
- Inherent instabiel
- Ondeugdelijke juridische kaders
- Structurele stagnatie

Steve Keen

Morgan Ricks: *The Money Problem*

Van Egmond en De Vries:

Monetary Reform: dynamics of a sustainable financial-economic system

Aanpak: *monetaire hervorming**

- Geldschepping door de overheid
- Conversie van bancair geld-tegoed in (digitaal) chartaal geld
relatief recht (geldvordering) converteert in absoluut recht (geldeigendom)
- Scheiding van uitlenen/investeren/beleggen en aanhouden/sparen van geld
rendement zoeken en risico nemen vs rendement- en risicoloosheid
- Directe monetaire sturing op basis van real-time inzicht
- Liberalisering van het bank- en kredietwezen
Afschaffing van staatssteun en centrale rentesturing
Normale insolventie-procedures voor financiële instellingen
Banken gaan functioneren als intermediairs (Jakab / Kumhof)*

* Wortmann, E. (2016). A proposal for radical monetary reform. Stichting Ons Geld

**Jakab, Z. (2015). M. Kumhof, Banks Are Not Intermediaries of Loanable Funds – And Why This Matters, Bank of England Staff Working Papers, No. 529.

'Sovereign money' / Vollgeld

- **Creating new money (Huber and Robertson)**
- **NEED-act (Kucinich, Zarlenga, Walton and Wert)**
- **Chicago plan revisited (Benes and Kumhof)**
- **Modernizing Money (Dyson and Jackson)**

Vertrekpunt burgerinitiatief Ons Geld

- **George van Houts: Door de bank genomen**
- **Edgar Wortmann: Monetaire hervorming en de transitie**
- **KPMG: Money issuance, alternative monetary systems**

<http://onsgeld.nl/transitie.pdf>
<http://www.jamesrobertson.com/book/creatingnewmoney.pdf>
<https://www.congress.gov/bills/112/congress-house-bill/2990>
<http://www.monetary.org/wp-content/uploads/2013/01/HR-2990.pdf>
<https://positivemoney.org/wp-content/uploads/2013/01/Modernizing-Money-Free-Overview.pdf>

Voordelen

Voor de Nederlandse situatie gaat het daarbij met name om:

- eenmalige winst uit geldschepping van naar schatting 700 miljard euro, die beschikbaar komt voor reductie van publieke en private bancaire schulden, waarmee de aanhoudende economische stagnatie wordt doorbroken;
- periodieke winst uit geldschepping van naar verwachting 6 tot 20 miljard euro die jaarlijks in de schatkist vloeit;
- absolute veiligstelling van de geldomloop, die dan niet meer bloot staat aan de risico's van het bankbedrijf, waardoor depositogaranties en -verzekeringen overbodig worden;
- ingrijpende vereenvoudiging van het banktoezicht dat daarbij volledig kan worden gericht op transparantie van risico's en bevordering van de mededinging op de kredietmarkt; en
- sterke vergroting van de algehele financiële veerkracht en flexibiliteit van de economie.

Uit: brief aan vaste Kamercommissie voor Financiën d.d. 10 februari 2016.

<http://onsgeld.nl/kamerdebat-brief.pdf>

Voortschrijdend inzicht

- **Exclusief recht op geldschepping – contractvrijheid**
- **Over night transition – geleide vraag-gedreven conversie**
- **Transformatie (van bestaand) – migratie (naar nieuw)**

Exclusiviteit: scheiding publiek – privaat

Overheid borgt alleen geldmiddelen die ze zelf in omloop heeft gebracht. Alle staatssteun voor financiële instellingen en hun monetaire geldbeloften wordt afgeschaft.

Conversie: keuzevrijheid & vraagzijde staan centraal

Migratie: naar zuiver 'fiat' geldstelsel

Digitaal chartaal geld / Digital Cash

- **Nieuw stelsel**
- **Geen legacy**
- **Ontwerp volgens eisen en wensen**
- **Ontkoppeling geld en bankbalans**
- **Real-time inzicht (stock, flow & allocation)**
- **Directe en precieze monetaire sturing**

afschaffing van centrale rentesturing

Afschaffing staatsteun

& liberalisering bank- en kredietwezen

- **afschaffing depositogarantie- en verzekeringsstelsel**
- **geen private geldmiddelen voor belastingbetaling**
want anders zou sprake zijn van staatsteun aan de uitgevende instelling
- **Het interbancaire settlement- en kredietstelsel (=de centrale bank) wordt de macht om de nationale valuta te scheppen ontnomen.**
- **Omvorming van prudentieel toezicht**
van maskeren en nivelleren van kredietrisico's naar afdwingen van risico-transparantie

Bredere context

- **Overheid legt zich toe op kerntaken** (waaronder monetair beheer)
- **Geld niet limiterend maar faciliterend**
- **Van 'reallocatie' naar 'recirculatie'**
- **Directe democratie** ('voting with your euros')
- **Monetarisering van levensbehoeften**
- **Verandering op arbeidsmarkt / maatschappelijke participatie**
- **Benutting van beschikbare potenties voor welvaartsbetering**
...onderwijs, ontwikkeling, zorg, infrastructuur, goed rentmeesterschap...

Vervolg

Veilige bankrekening

Inzicht in huidige stelsel en dynamiek van conversie / liquidity drain

There is no alternative?

Wetenschap moet in scenario's redeneren / alternatieven afwegen

Structurele hervorming?

Samenleving niet aanpassen aan gammel geldstelsel.
Het geldstelsel hervormen naar gelang de maatschappelijke eisen

Vragen / opmerkingen?

Zie ook: <http://burgerinitiatiefongeld.nu/>